

Bacalao yvir á aðrar hendur:

-Vit siga ongum upp

-Vit vita, at tað eru sterkar røddir frammi, sum mæla til at niðurliggja tað vanligu flakavirkið á Bacalao. Tað er tó okkara inniliga vón, at nýggju eigararnir og leiðararnir av virkinum vísa tykkum ta virðing, ið tit hava uppiborið og framhaldandi lata tykkum arbeiða á virkinum. Vit siga í hvussu er ongum upp, nú vit lata virkið til aðrar eigarar.

Hetta segði Axel Hansen, stjóri í Bacalao, tá hann undir eini samkomu friggjadagin takkaði fyri seg, nú virkið verður yvirtikið av Føroya Fiskavirking. Í skrivi frá nevndini til øll starvsfólk- ið verður greitt frá søguni hjá Bacalao. Hóast harða mótstøðu frá ikki minst táverandi danska Landmandsbanknum (nú Den Danske Bank) eydnaðist tað kortini at fáa virkið í gongd og hevur tað bara gingið framá síðani. Kortini hava verið kreppur, sum virkið tó hevur megnað at stríða seg ígjøgnum. Men nú vildu figgingarstovnarir ikki longur og lótu landsskaðiliga monopolfelagið yvirtaka tað.

Vit prenta hetta síðsta skrivnið frá nevndini í Bacalao:

Til starvs/verkfólk á P/f Bacalao

«Í dag, friggjadag 22. okt. 1993, er seinasti dagur, har partafelagið Bacalao rekur flaka- og fiskavirkið Bacalao.

Frá mánaðegnum 25/10-1993 verður raksturinn yvirtikin av nýggja monopolfelagnum innan fiskaframleiðsluna á landi: P/f Føroya Fiskavirking.

P/f Bacalao varð stovnað 30/10-1953.

Fyrstu helvt av hálvtrýssunum var ring kreppa í landinum. Arbeidsloysið var ógvuliga stórt og almannaveitingarnar nærur ongur. Ikki var óvanligt, at meira enn hálvthundrað menn, harav flestu høvdu familjur at forsyrgja, fóru oman á bryggjuna at biða arbeiði at lossa farmaskipini, sum tá komu á Havnina, men brúkar bert fyrri nøkrum heilt fáum hvørja ferð og restin mátti so fara til hús aftur.

Tá ætlanin at stovna Bacalao kom upp, varð søkt til Býráðið um grundtøki á Vestaru bryggju. Hóast

fleiri áminningar, læt Býráðið ikki við seg koma.

Samráðingar vórðu tá tiknar upp við Liggjas Hús-garð í Gøtu um grundtøki á Tjørnunesi innanfyri Skipanes.

Tá hetta frættist, játtaði Býráðið grundtøkið.

Danski bankin

Søkt varð um figging úr P/f Føroya Banka og bæði nevnd og stjórn bankans játtaðu umsóknini, men máttu leggja málið fyrri Landmandsbanken (seinni Den Danske Bank), sum var høvuðspartaiegari í Føroya Banka, til støðutakan.

Ingólt, stjóri í Landmandsbanknum, avvísti blankt umsóknini, tí hann trúði ikki uppá, at slík vinna kundi verða lönandi í Føroyum og bað annars «færingerne om at tjene deres penge før de bruger dem».

Sjóvinnubankin var júst endurreistur og var tá alt ov veitur til slíka ætlan, so umsóknin varð send Handilsbanknum, sum beinanvegin játtaði henni.

Tá ið Ingólt í Landmandsbanknum frætti hetta, gav hann Føroya Banka boð um at uppsiga allar kredittir, sum heilsólan hjá Poul Hansen, sála og trolarafelagið Kimbil høvdu í banknum, fyrri á tann hátt at kunna knúsa tær og forða fyrri Bacalao ætlanini.

Hetta eydnaðist ikki og Bacalao fyrirtøkan byrjaði virksemt sítt.

Boðið varð almenninginum at tekna partapening, men umframt stovnararnar Poul Hansen, Esmar Fuglø, Hans J. Jacobsen (í Smæruni), vóru tað bert Karl í Bókhandlinum, ein spani-óli og ein dani, ið teknaðu partapening av týðningi.

Til tykkara, sum ikki kenna virksema frá byrjan av, ella bert hava arbeiðt her stutta tíð, skal nevast, at Bacalao byrjaði í 1953 við klippfiskaframleiðslu, men hendan minkaði nógv í seinnu helvt av trýssunum

Aksel Hansen og Esmar Fuglø, tvær av Bacalaoeigendum, sum nú loksins takka fyrri seg, nú Bacalao varð tvungið upp í Føroya Fiskavirking. Mynd jan

og fall heilt burtur í 1972.

Tær seinastu turkikanal-irnar til klippfiskin verða nú nýttar at turka »Lundafiskin«.

Bacalao byrjaði eisini beinanvegin at arbeiða sild og hevði hesa framleiðslu líka fram til 1967, tá Norðhavssildin varð uppfiskað.

Fyri at gera nýttu úr sildaslógvinum varð sildamjolsverksmiðjan bygd sunnanfyri Velbastað.

Minkafarmur

Í sambandi við, at flakaframleiðslan øktist, varð minkafarmurin í Hoyðølum bygdur í 1960 fyrri at gera nýtslu av tí slógvinum.

Minkafarmurin varð niðurlagdur í 1968 orsakað av sjúku, ið kom við innfluttum djórum og av tí, at skinnprisirir lækkaðu, var ikki grundarlag fyrri nýggjari byrjan.

Í 1964 varð fiskimarkið flutt út á 12 fjórðingar frá beinum grundlinjum. Hetta varð sjálvandi viðgjørt politiskt nakað áðrenn og her á virkinum varð roknað við, at tá fiskimarkið varð flutt út, vildu onglendingar fara at banna føroyskum skipum at landa í Onglandi og at stórir tórvur tí fór at verða á øktari flakaframleiðslu í Føroyum.

Flakavirkið varð útbýgt við tí høga bygninginum og tá bannið varð sett í verk, var Bacalao til reiðar at taka ímóti stórum nøgdum av fiski frá føroysku skipunum.

Í 1970 kom samstarvssavtalan millum Fiskasøluna og Coldwater og framleiðslan av kendu 5 punds pakkunum byrjaði.

Fyri 8-9 árum síðani varð farið undir framleiðslu av meirgóðskaðum vörum og

henda framleiðsla er nógv útbýgd fram til dagin í dag

Ikki fyrsta kreppan

Seinastu árin hava øll fiska- virkini verið í stórari

Framhald á síðu 14

»Hví taka til takka við einum Toyota, Mazda ella Citroën, tá tú kanst fáa ein Mondeo?«

Hví hevur Mondeo munin?

Sambært donsku tíðarritunum »Motor« og »Bilen, Motor & Sport« og »Bilmagasinet« hjá TV2 eru tað koyreginleikarnir, tryggin, innrættingin og økonmiin.

Stutt sagt – á øllum økjum!

Fá hendur á einum eintaki av royndarkoyringini hjá »Motor«, les uppá og roynd so sjálv-ur ein Mondeo, harðliga, varliga, spakuliga ella skjótt.

Kom so aftur sig sig okkum, um tey serkønu ikki høvdu grein í sínum metingum.

Mondeo frá Ford. Stíllur við megi

Hesa vikuna
hava vit nøkur

MONDEO-TILBOÐ

P/F WENZEL

Tlf. 13873 - Box 3043
FR-110 Tórshavn